

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פיסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ‡ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
מקרא-key:	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator													
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ			
באחד בתשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון:											■			
ושניהם מקרא אחד דרשו, שנאמר (תהלים סה) לבשו כרים הצאן ועמקים יעטפו בר יתרועעו אף ישירו.	רבי יוחנן:											◊			
אימתי לבשו כרים הצאן - בזמן שעמקים יעטפו בר. ואימתי עמקים יעטפו בר - באדר. מתעברות באדר ויולדות באב, ראש השנה שלהן - אלול.	רבי מאיר סבר:										♦	■	◊		
אימתי לבשו כרים הצאן בזמן שיתרועעו אף ישירו אימתי שבלים אומרות שירה - בניסן, מתעברות בניסן ויולדות באלול, ראש השנה שלהן תשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים:										♦	■	◊		
ואידך נמי, הא כתיב יתרועעו אף ישירו.												‡			
ההוא באפלתא, דהויין בניסן.	[אידך]											◊	!		
ואידך נמי, הכתיב ועמקים יעטפו בר												‡			
ההוא בחרפייתא, דאתיין מאדר.	[אידך]											◊	!		
בשלמא לרבי מאיר - כדכתיב לבשו כרים הצאן, בזמן שעמקים יעטפו בר, ואיכא נמי יתרועעו אף ישירו. אלא לרבי אלעזר ורבי שמעון, איפכא מיבעי ליה: לבשו כרים הצאן - בזמן שיתרועעו אף ישירו, ואיכא נמי דעמקים יעטפו בר												◊	‡		
דכולי עלמא לבשו כרים הצאן - בזמן שעמקים יעטפו בר, באדר. והכא בהאי קרא קמיפלגי: (דברים יד) עשר תעשר בשני מעשרות הכתוב מדבר, אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן.	אלא אמר רבא:												◊	■	
מקיש מעשר בהמה למעשר דגן, מה מעשר דגן - סמוך לגמרו עישורו, אף מעשר בהמה - סמוך לגמרו עישורו.	רבי מאיר סבר:											♦	■	◊	
מקיש מעשר בהמה למעשר דגן, מה מעשר דגן ראש השנה שלו תשרי - אף מעשר בהמה ראש השנה שלו תשרי.	רבי אלעזר ורבי שמעון סברי:											♦	■	◊	
באחד בתשרי ראש השנה לשנים													■	<	
למאי הלכתא?													^		
לשטרות.	רב פפא:												◊	!	
שטרי חוב המוקדמין - פסולין, והמאוחרין - כשירין.	דתנן:												!	■	
באחד בניסן ראש השנה למלכים	והתנן:												◊	‡	■
למאי הלכתא	ואמרינן:												‡	^	
לשטרות	ואמר רב חסדא:												◊	‡	!
לא קשיא כאן - למלכי ישראל, כאן - למלכי אומות העולם.													◊	!	
לא שנו אלא למלכי ישראל, אבל למלכי אומות העולם - מתשרי מנינן	אלא הא דאמר רב חסדא:												◊	‡	■
רב חסדא מתניתין אתא לאשמועינן?													‡		
לא, רב חסדא קראי אתא לאשמועינן.													◊	!	
ואיבעית אימא: רב חסדא כרבי זירא מתני לה													◊	!	
לתקופה ורבי אליעזר היא	דרבי זירא אמר:												◊	!	■
בתשרי נברא העולם.	דאמר: [רבי אליעזר]													■	■
לדין. דכתיב (דברים יא) מראשית השנה ועד אחרית שנה - מראשית השנה נידון מה יהא בסופה.	רב נחמן בר יצחק:												◊	!	
ממאי דתשרי הוא													^		
דכתיב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו, איזהו חג שהחדש מתכסה בו - הוי אומר זה ראש השנה וכתיב (תהלים פא) כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב.													◊	!	

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ-! proof-ראיה-</p>
<p>מקרא-key:</p>	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator										
מירא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ
כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב, מלמד שאין בית דין של מעלה נכנסין לדין אלא אם כן קידשו בית דין של מטה את החדש.	תנו רבנן:											
כי חק לישראל הוא, אין לי אלא לישראל, לאומות העולם מנין - תלמוד לומר משפט לאלהי יעקב.	תניא אידך:											
אם כן מה תלמוד לומר כי חק לישראל?												
מלמד שישראל נכנסין תחילה לדין. כדרב חסדא												
מלך וציבור - מלך נכנס תחילה לדין, שנאמר (מלכים א ח) משפט עבדו ומשפט עמו.	דאמר רב חסדא:											
מאי טעמא?												
אי בעית אימא: לאו אורה ארעא למיקם מלכא אבראי												
ואיבעית אימא: מקמי דליפוש חרון אף.												
ולשמיטין.												
מנלן?												
דכתיב (ויקרא כה) ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ, וגמר שנה שנה מותר, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.												
ולגמור שנה שנה מניסן, דכתיב (שמות יב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה.												
דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים.												
וליובלות.												
יובלות באחד בתשרי הוא? יובלות בעשרה בתשרי הוא? דכתיב (ויקרא כה) ביום הכפרים תעבירו שופך												
הא מני - רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא היא.												
(ויקרא כה) וקדשתם את שנת החמשים שנה, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר ביום הכפרים, יכול לא תהא מתקדשת אלא מיום הכפרים ואילך - תלמוד לומר וקדשתם את שנת החמשים, מלמד שמתקדשת והולכת מתחילתה.	דתניא:											
מראש השנה עד יום הכפורים לא היו עבדים נפטרין לבתיהן ולא משתעבדין לאדוניהם, אלא אוכלין ושותין ושמתין ועטרותיהן בראשיהן. כיון שהגיע יום הכפורים - תקעו בית דין בשופר, נפטרו עבדים לבתיהן, ושדות חוזרות לבעליהן.	מכאן אמר רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא:											
ורבנן												
שנים אתה מקדש, ואי אתה מקדש חדשים.	[רבנן]											
יובל היא, מה תלמוד לומר? לפי שנאמר וקדשתם את שנת החמשים, יכול כשם שמתקדשת והולכת מתחילתה כך מתקדשת והולכת בסופה, ואל תתמה, שהרי מוסיפין מחול על קדש - תלמוד לומר (ויקרא כה) יובל היא שנת החמשים - שנת החמשים אתה מקדש, ואי אתה מקדש שנת החמשים ואחת.	תניא אידך:											
ורבנן												
שנת חמשים אתה מונה, ואי אתה מונה שנת חמשים ואחת.	[רבנן]											
לאפוקי מדרבי יהודה												
שנת חמשים עולה לכאן ולכאן.	דאמר: [רבי יהודה]											
קא משמע לן דלא.												
ודמוסיפין מחול על קדש מנלן?												

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>מימרא-statement- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ-! proof-ראיה-</p>
מקרא-key:	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator									
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
(שמות ל"ד) בחריש ובקציר תשבת, רבי עקיבא אומר: אינו צריך לומר חריש וקציר של שביעית - שהרי כבר נאמר (ויקרא כה) שדך לא תזרע וגו'. אלא: חריש של ערב שביעית הנכנס לשביעית, וקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית.	דתניא: [רבי עקיבא]	◆	■	!							◇
מה חריש רשות - אף קציר רשות. יצא קציר העומר שהוא מצוה.	רבי ישמעאל:	◆	■	!							◇
ורבי ישמעאל, מוסיפין מחול על קדש מנא ליה?				ז							◇
נפקא ליה מדתניא:	[רבי ישמעאל]			!							◇
(ויקרא כג) ועניתם את נפשתיכם בתשעה, יכול בתשעה? תלמוד לומר לומר בערב - אי בערב יכול משתחשך? תלמוד לומר בתשעה. הא כיצד? מתחיל ומתענה מבעוד יום. מלמד שמוסיפין מחול על קדש.	[תניא]	■	!								◇
אין לי אלא בכניסתו, ביציאתו מנין?				^							◇
תלמוד לומר (ויקרא כג) מערב עד ערב.				!							◇
אין לי אלא יום הכפורים, שבתות מנין?				^							◇
תלמוד לומר תשבתו.				!							◇
ימים טובים מנין?				^							◇
תלמוד לומר שבתכם. הא כיצד? כל מקום שיש בו שבות - מוסיפין מחול על קדש.				!							◇
ורבי עקיבא, האי ועניתם את נפשתיכם בתשעה, מאי עביד ליה?				ז							◇
מבעי ליה לכדתני חייא בר רב מדפתי.	[רבי עקיבא]			!							◇
ועניתם את נפשתיכם בתשעה, וכי בתשעה מתענין? והלא בעשירי מתענין אלא לומר לך: כל האוכל ושותה בתשיעי - מעלה עליו הכתוב כאלו התענה תשיעי ועשירי.	דתני חייא בר רב מדפתי:	■	!								◇
(ויקרא כה) יובל היא, יובל, אף על פי שלא שמטו, אף על פי שלא תקעו. יכול אף על פי שלא שלחו - תלמוד לומר היא, דברי רבי יהודה.	תנו רבנן: [רבי יהודה]									◆	◇
יובל היא, יובל, אף על פי שלא שמטו, אף על פי שלא שלחו. יכול אף על פי שלא תקעו - תלמוד לומר היא.	רבי יוסי:									◆	◇
וכי מאחר שמקרא אחד מרבה ומקרא אחד ממעיט, מפני מה אני אומר יובל היא אף על פי שלא שלחו ואין יובל אלא אם כן תקעו?										ז	◇
לפי שאפשר לעולם בלא שילוח עבדים ואי אפשר לעולם בלא תקיעת שופר.	[רבי יוסי]									!	◇
דבר אחר: זו מסורה לבית דין, וזו אינה מסורה לבית דין.	[רבי יוסי]									!	◇
מאי דבר אחר?										ז	◇
וכי תימא: אי אפשר דליכא חד בסוף העולם דלא משלח, זו - מסורה לבית דין, וזו - אינה מסורה לבית דין.										!	◇
בשלמא לרבי יוסי - כדקאמר טעמיה, אלא לרבי יהודה מאי טעמא?										ז	◇
אמר קרא (ויקרא כה) וקראתם דרור בארץ										!	◇
מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו.	וקסבר: [רבי יהודה]									■	!
דכולי עלמא דרור לשון חירות, מאי משמע?										ז	◇
אין דרור אלא לשון חירות.	דתניא:									■	!
מה לשון דרור - כמדירר בי דיירא, ומוכיל סחורה בכל מדינה.	רבי יהודה:									■	!
זו דברי רבי יהודה ורבי יוסי	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:										■
שלשתן מעכבות בו.	אבל חכמים אומרים:										■

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה- O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ-! proof-ראיה-■</p>
<p>מקרא-key:</p>	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator											
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ	
מקרא נדרש לפניו ולפני פניו ולאחריו.	קסברי:[חכמים]												ט:
והכתיב יוכל?													ט:
ההוא דאפילו בחוצה לארץ.													ט:
והכתיב בארץ													ט:
ההוא: בזמן שנוהג דרור בארץ - נוהג בחוצה לארץ, בזמן שאינו נוהג בארץ אינו נוהג בחוצה לארץ.													ט:
ולנטיעה.													ט:
מנלן?													ט:
דכתיב (ויקרא יט) שלש שנים ערלים, וכתיב (ויקרא יט) ובשנה הרביעית, ויליף שנה שנה מתשרי, דכתיב (דברים יא) מראשית השנה.													ט:
וליגמר שנה שנה מניסן, דכתיב (שמות יב) ראשון הוא לכם לחדשי השנה													ט:
דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שאין עמה חדשים, ואין דנין שנה שאין עמה חדשים משנה שיש עמה חדשים.													ט:
אחד הנוטע, אחד המכריך, ואחד המרכיב, ערב שביעית שלשים יום לפני ראש השנה - עלתה לו שנה, ומותר לקיימן בשביעית. פחות משלשים יום לפני ראש השנה - לא עלתה לו שנה, ואסור לקיימן בשביעית. ופירות נטיעה זו אסורין עד חמשה עשר בשבט, אם לערלה - ערלה, ואם לרבעי - רבעי.	תנו רבנן:												ט:
מנא הני מילי?													י:
אמר קרא (ויקרא יט) ובשנה הרביעית ובשנה החמישית, פעמים שברביעית - ועדיין אסורה משום ערלה, ופעמים שבחמישית - ועדיין אסורה משום רבעי.	רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן, - ומטו בה משמיה דרבי ינאי:												י:
לימא דלא כרבי מאיר, דאי רבי מאיר													י:
יום אחד בשנה חשוב שנה.	הא אמר:												י:
פר האמור בתורה סתם - בן עשרים וארבעה חדש ויום אחד, דברי רבי מאיר.	דתניא: [רבי מאיר]												י:
בן עשרים וארבעה חדש ושלושים יום.	רבי אלעזר:												י:
כל מקום שנאמר עגל בתורה סתם - בן שנה, בן בקר - בן שתיים, פר - בן שלש.	שהיה רבי מאיר אומר:												י:
אפילו תימא רבי מאיר, כי קאמר רבי מאיר יום אחד בשנה חשוב שנה - בסוף שנה, אבל בתחלת שנה - לא.													י:
ולאו קל וחומר הוא? ומה נדה שאין תחילת היום עולה לה בסופה - סוף היום עולה לה בתחלתה, שנה, שיום אחד עולה לה בסופה - אינו דין שיום אחד עולה בתחלתה?	רבא:												י:
ואלא מאי, רבי אלעזר - שלשים ושלושים בעי													י:
אין נוטעין ואין מכריכין ואין מרכיבין ערב שביעית פחות משלשים יום לפני ראש השנה, ואם נטע והכריך והרכיב - יעקור	דתנן: [ת"ק]												י:
כל הרכבה שאינה קולטת בשלשה ימים - שוב אינה קולטת.	רבי יהודה:												י:
שתי שבתות.	רבי יוסי ורבי שמעון:												י:
לדברי האומר שלשים - צריך שלשים ושלושים, לדברי האומר שלשה - צריך שלשה ושלושים, לדברי האומר שתי שבתות - צריך שתי שבתות ושלושים יום.	ואמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב:												י:
ואי נמי כרבי יהודה סבירא ליה - שלשה ושלושים בעי													י:
אלא, לעולם רבי מאיר. וכי קאמר שלשים - לקליטה.													י:
אי הכי שלשים ואחד בעי													י:

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ¿ קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
---	---

Talmud Navigator

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ		
יום שלשים עולה לכאן ולכאן.	קא סבר: [רבי מאיר]											◊	יא.	
ושניהן מקרא אחד דרשו (בראשית ח) ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש	רבי יוחנן:											■	◊	יא.
מדאכתי יום אחד הוא דעייל בשנה וקא קרי לה שנה - שמע מינה: יום אחד בשנה חשוב	רבי מאיר סבר:											■	◊	יא.
אי כתיב בשש מאות ואחת שנה - כדקאמרת, השתא דכתיב באחת ושש מאות שנה - שנו קאי, ומאי אחת - אתחלתא דאחת קאמר.	ואידך: [רבי אליעזר]											■	◊	יא.
ורבי אליעזר מאי טעמא?												^		יא.
דכתיב בראשון באחד לחדש, מדאכתי יום אחד הוא דעייל בחדש, וקא קרי ליה חדש - ש אחד בחדש חשוב חדש. ומדיום אחד בחדש חשוב חדש - שלשים יום בשנה חשובין שנה ושנה למנוייה.	[רבי אליעזר]											!	◊	יא.
בתשרי נברא העולם, בתשרי נולדו אבות, בתשרי מתו אבות, בפסח נולד יצחק, בראש ד רחל וחנה, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין, בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו ב נגאלו, בתשרי עתידין ליגאל.	תניא, רבי אליעזר:											◊	■	יא.
בניסן נברא העולם, בניסן נולדו אבות, בניסן מתו אבות, בפסח נולד יצחק, בראש השנה רחל וחנה, בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין, בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו ב נגאלו, בניסן עתידין ליגאל.	רבי יהושע:											◊	■	יא.
מנין שבתשרי נברא העולם - שנאמר (בראשית א) ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב פרי. איוהו חדש שהארץ מליאה דשאים ואילן מלא פירות - הוי אומר זה תשרי, ואותו הני היתה, וירדו גשמים וצימחו, שנאמר (בראשית ב) ואד יעלה מן הארץ.	תניא, רבי אליעזר:											■	◊	יא.
מנין שבניסן נברא העולם - שנאמר (בראשית א) ותוצא הארץ דשא עשב מוריע זרע ועי חדש שהארץ מוציאה דשאים ואילן מוציא פירות - הוי אומר זה ניסן, ואותו הפרק זמן ב שמדווגין זה אצל זה, שנאמר (תהלים סה) לבשו כרים הצאן וגו'.	רבי יהושע:											■	◊	יא.
ואידך נמי, הא כתיב עץ עשה פרי												¿		יא.
ההוא לברכה לדורות הוא דכתיב.	[רבי אליעזר]											!	◊	יא.
ואידך נמי, הא כתיב עץ פרי												¿		יא.
ההוא כדרבי יהושע בן לוי	[רבי יהושע]											!	◊	יא.
כל מעשה בראשית בקומתן נבראו, לדעתן נבראו, לצביונן נבראו. שנאמר (בראשית ב) והארץ וכל צבאם, אל תקרי צבאם אלא צביונם.	דאמר רבי יהושע בן לוי:											!	◊	יא.
מנין שבתשרי נולדו אבות - שנאמר (מלכים א ח) ויקהלו אל המלך שלמה כל איש ישראל בחג - ירח שנולדו בו איתני עולם.	רבי אליעזר:											■	◊	יא.
מאי משמע דהאי איתן לישנא דתקיפי הוא												¿		יא.
דכתיב (במדבר כד) איתן מושבך, ואומר (מיכה ו') שמעו הרים את ריב ה' והאתנים מוני (שיר השירים ב) קול דודי הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות. מדלג על ההר מקפץ על הגבעות - בזכות אמהות.												!	◊	יא.
מנין שבניסן נולדו אבות - שנאמר (מלכים א ו') ויהי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצ מארץ מצרים בשנה הרביעית בחדש זיו - בירח שנולדו בו זיותני עולם.	רבי יהושע:											■	◊	יא.
והכתיב בירח האתנים												¿		יא.
התם דתקיפי במצות.	[רבי יהושע]											!	◊	יא.
ואידך נמי, הכתיב בחדש זן												¿		יא.
ההוא דאית ביה זיוא לאילני.	[רבי אליעזר]											!	◊	יא.
האי מאן דנפק ביומי ניסן והזי אילני דמלבלבי, אומר: ברוך שלא חיסר מעולמו כלום, וב טובות ואילנות טובות להתנאות בהן בני אדם.	דאמר רב יהודה:											!	◊	יא.
מאן דאמר בניסן נולדו - בניסן מתו. מאן דאמר בתשרי נולדו - בתשרי מתו. שנאמר (דב אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום. שאין תלמוד לומר היום, ומה תלמוד לומר היום ושנותי, ללמדך שהקדוש ברוך הוא יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום מחדש (שמות כג) את מספר ימך אמלא.												■	◊	יא.
בפסח נולד יצחק												■	◊	יא.

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראייה-proof</p>
<p>מקרא-key:</p>	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator													
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	כ			
מנלן?												▲	יא.		
כדכתיב (בראשית י"ח) למועד אשוב אליך.												■ !	◊	יא.	
אימת קאי?												▲	!	יא.	
אילימא בפסח וקאמר ליה בעצרת												!	!	יא.	
בחמשין יומין מי קא ילדה?												ז	!	יא.	
אלא דקאי בעצרת וקאמר ליה בתשרי												!	!	יא.	
אכתי, בחמשה ירחי מי קא ילדה?												ז	!	יא.	
אלא דקאי בחג, וקאמר לה בניסן												!	!	יא.	
אכתי בשיתא ירחי מי קא ילדה?												ז		יא.	
אותה שנה מעוברת היתה.	תנא:											■ !	◊	יא.	
סוף סוף, כי מדלי מר יומי טומאה - בצרי להן												ז		יא.	
אפילו למאן דאמר יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעין, יולדת לשבעה - יולדת למקוטעין, שנאמר (שמואל א א) ויהי לתקפות הימים, מיעוט תקופות - שתיים, ומיעוט ימים - שנים.	מר זוטרא:											!	◊	יא.	
בראש השנה נפקדה שרה רחל וחנה													■	◊ <	יא.
מנלן?													▲	יא.	
אתאי פקידה פקידה, אתאי זכירה זכירה: כתיב ברחל (בראשית ל) ויזכר אלהים את רחל, וכתיב בחנה (שמואל א א) ויזכרה ה', ואתאי זכירה זכירה מראש השנה, דכתיב (ויקרא כג) שבתון זכרון תרועה. פקידה פקידה - כתיב בחנה (שמואל א ב) כי פקד ה' את חנה, וכתיב בשרה (בראשית כא) וה' פקד את שרה.	רבי אלעזר:												■ !	◊	יא.
בראש השנה יצא יוסף מבית האסורין													■	◊ <	יא.
מנלן?													▲	יא.	
דכתיב (תהלים פא) תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו כי חק לישראל הוא וגו', עדות ביהוסף שמו בצאתו וגו'.													■ !	◊	יא.
בראש השנה בטלה עבודה מאבותינו במצרים													■	◊ <	יא:
כתיב הכא (שמות ו) והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים, וכתיב התם (תהלים פא) והסירותי מסבל שכמו.													■	◊	יא:
בניסן נגאלו													■	◊ <	יא:
כדאיתא.													■	◊	יא:
בתשרי עתידין ליגאל													■	◊ <	יא:
אתאי שופר שופר כתיב הכא תקעו בחדש שופר, וכתיב התם (ישעיהו כז) ביום ההוא יתקע בשופר גדול.													■	◊	יא:
בניסן נגאלו, בניסן עתידין ליגאל.	רבי יהושע:												■	◊ <	יא:
מנלן?													▲	יא:	
אמר קרא (שמות יב) ליל שמרים - ליל המשומר ובא מששת ימי בראשית.	[רבי יהושע]												■ !	◊	יא:
ואידך													ז	יא:	
לילה המשומר ובא מן המזיקין.	[רבי אלעזר]												■ !	◊	יא:

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>statement-מימרא- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ-! proof-ראיה-■</p>
מקרא-key:	

Talmud Navigator

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב
ואזרו לטעמייהו													יא:
(בראשית ז) בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום החדש.	דתניא:												יא:
אותו היום שבעה עשר באייר היה, יום שמזל כימה שוקע ביום ומעינות מתמעטין, ומתוך ששינו מעשיהן - שינה הקדוש ברוך הוא עליהם מעשה בראשית, והעלה מזל כימה ביום, ונטל שני כוכבים מכימה, והביא מבול לעולם.	רבי יהושע:												יא:
אותו היום שבעה עשר במרחשון היה, יום שמזל כימה עולה ביום, ומעינות מתגברים. ומתוך ששינו מעשיהם שינה הקדוש ברוך הוא עליהם מעשה בראשית, והעלה מזל כימה ביום, ונטל שני כוכבים, והביא מבול לעולם.	רבי אליעזר:												יא:
בשלמא לרבי יהושע - היינו דכתיב שני, אלא לרבי אליעזר מאי שני?													יב.
שני לדין.	[רבי אליעזר]												יב.
בשלמא לרבי יהושע - היינו דשינה, אלא לרבי אליעזר מאי שינה?													יב.
כדרב חסדא.	[רבי יהושע]												יב.
ברותחין קלקלו וברותחין נידונו. ברותחין קלקלו - בעבירה, וברותחין נידונו - כתיב הכא (בראשית ח) וישכו המים, וכתיב התם (אסתר ז) וחמת המלך שככה.	דאמר רב חסדא:												יב.
חכמי ישראל מונין למבול כרבי אליעזר ולתקופה כרבי יהושע. חכמי אומות העולם מונין אף למבול כרבי יהושע.	תנו רבנן:												יב.
ולירקות.													יב. <
לירקות ולמעשרות, ולנדרים.	תנא:												יב.
לירקות מאי נינהו - מעשר ירק, היינו מעשרות													יב.
תנא דרבנן וקתני דאורייתא.													יב.
וליתני דאורייתא ברישא													יב.
אידי דחביבא ליה אקדמה.													יב.
ותנא דידן													יב.
תנא דרבנן וכל שכן דאורייתא.	[תנא דידן]												יב.
וליתני מעשר													יב.
אחד מעשר בהמה, ואחד מעשר דגן													יב.
וליתני ירק													יב.
תרי גוויי ירק													יב.
ירק הנאגד - משיאגד, ושאינו נאגד - משימלא את הכלי.	דתנן:												יב.
ליקט ירק ערב ראש השנה, עד שלא תבא השמש, וחזר וליקט משתבא השמש - אין תורמין ומעשרין מזה על זה, לפי שאין תורמין ומעשרין לא מן החדש על הישן ולא מן הישן על החדש. אם היתה שניה נכנסת לשלישית, שניה - מעשר ראשון ומעשר שני, שלישית - מעשר ראשון ומעשר עני.	תנו רבנן:												יב.
מנא הני מילי?													יב.
(דברים כו) כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר - שנה שאין בה אלא מעשר אחד. הא כיצד? מעשר ראשון ומעשר עני, ומעשר שני יבטל. או אינו אלא אף מעשר ראשון נמי יבטל? תלמוד לומר - (במדבר יח) ואל הלויים תדבר ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני ישראל את המעשר אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם, הקישו הכתוב לנחלה, מה נחלה אין לה הפסק - אף מעשר ראשון אין לו הפסק.	רבי יהושע בן לוי:												יב.

<p>♦ חולקים-disputants ◊ נקודה מרכזית לסיכום וחזרה-central point for summary and review < מובאה של פסקה קודמת-insertion of an earlier segment O מעשה-story</p>	<p>■ מימרא-statement ? קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof</p>
מקרא-key:	

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator												
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא		
ודלמא עייל ולא קים להו?		ז		■								ג.		
אלא: קים להו		!		■							◊	ג.		
הכא נמי: קים להו.				■								ג.		
ודלמא לא עייל כלל, אבל היכא דעייל ריבעא - בין שלישי לפחות משליש לא קים להו				ז								ג.		
לא סלקא דעתך, דכתיב (יהושע ד) והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש, ואי סלקא דעתך דלא עייל כלל - בחמשה יומי מי קא מליא?				!								ג.		
אלא מאי - דעייל רבעא או דנקא, אכתי בחמשה יומי מי קא מליא? - אלא מאי אית לך למימר - (דניאל יא) ארץ צבי כתיב בה, הכא נמי - ארץ צבי כתיב בה.		ז									◊	ג.		
ומי מצית אמרת דהאי אסיף קציר הוא? והכתיב (דברים טז) באספך מגרנך ומיקבך	מתקיף לה רבי חנינא:			ז							◊	ג.		
בפסולת גורן ויקב הכתוב מדבר.	ואמר מר:			■	ז						◊	ג.		
הא מילתא הואי בידן - ואתא רבי חנינא שדא ביה נרגא.	רבי זירא:			○							◊	ג.		
אלא מנלן?											^	ג.		
(ויקרא כה) ועשת את התבואה לשלש השנים, אל תקרי לשלש אלא לשליש.	כדתניא, רבי יונתן בן יוסף:										!	◊	ג.	
והא מיבעי ליה לגופיה											ז	ג.		
כתיב קרא אחרינא: (ויקרא כה) וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד השנה התשיעת.											!	◊	ג.	
האורז והדוחן והפרגין והשומשמיין שהשרישו לפני ראש השנה - מתעשרים לשבער, ומותרין בשביעית. ואם לאו - אסורין בשביעית, ומתעשרין לשנה הבאה.	תנן התם:										■	◊	ג.	
אמור רבנן: אילן - בתר חנטה, תבואה וזיתים - בתר שליש, ירק - בתר לקיטה, הני כמאן שוינהו רבנן?	רבה:										ז	ג.		
מתוך שעשוין פרכין פרכין - אולי רבנן בתר השרשה.	הדר אמר רבה:										!	◊	ג.	
ויצבור גורנו לתוכו, ונמצא תורם מן החדש שבו על החדש שבו, מן הישן שבו על הישן שבו	אמר ליה אביי:										ז	◊	ג.	
פול המצרי שזרעו לזרע, מקצתו השריש לפני ראש השנה ומקצתו השריש לאחר ראש השנה - אין תורמין ומעשרין מזה על זה, לפי שאין תורמין ומעשרין לא מן החדש על הישן ולא מן הישן על החדש. כיצד הוא עושה? צובר גורנו לתוכו, ונמצא תורם ומעשר מן החדש שבו על החדש שבו, ומן הישן שבו על הישן שבו.	מי לא תניא, רבי יוסי בן כיפר אמר משום רבי שמעון שזורי:										■	ז	◊	ג.
רבי שמעון שזורי קאמרת?	אמר ליה: [רבה]										!	◊	ג.	
יש בילה	רבי שמעון שזורי סבר:										■	!	◊	ג.
אין בילה.	רבנן סברי:										■	!	◊	ג.
הלכה כרבי יוסי בן כיפר שאמר משום רבי שמעון שזורי.	רבי יצחק בר נחמני אמר שמואל:										■	◊	ג.	
ומי אמר שמואל הכי?	מתקיף לה רבי זירא:										ז	ג.		
לכל אין בילה חוץ מין ושמן	והאמר שמואל:										■	ז	◊	ג.
אשתמיטתיה הא דאמר שמואל:											!	ג.		
הכל הולך אחר גמר פרי.	[שמואל]										■	!	◊	ג.
וצריכא דאי אשמעינן הלכה כרבי שמעון שזורי - הוה אמינא משום דקסבר יש בילה, קא משמע לן: לכל אין בילה. ואי אשמעינן לכל אין בילה - הוה אמינא כרבנן סבירא ליה, קא משמע לן: הלכה כרבי שמעון שזורי. ואי אשמעינן הני תרתי - הוה אמינא: קשיא דשמואל אדשמואל, קא משמע לן: הכל הולך אחר גמר פרי. ואי אשמעינן הכל הולך אחר גמר פרי - הוה אמינא אפילו תבואה וזיתים נמי, קא משמע לן: הלכה כרבי שמעון שזורי במאי דפליג.											■	◊	ג.	

<p>disputants-חולקים- central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה- insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת- story-מעשה-O</p>	<p>מימרא-statement- challenge-קושיא- question-שאלה- answer-תירוץ-! proof-ראיה-■</p>
---	---

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים		Talmud Navigator									
מימרא	מאן דאמר	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י
ולשמעין הני תרתי, לכל אין בילה למה לי?										ז	יד.
הא קא משמע לן, דליין ושמן יש בילה.										!	יד.
(דברים זו) באספך מגרנד ומיקבך, מה גורן ויקב מיוחדין - שגדילין על מי שנה שעברה, ומתעשרין לשנה שעברה, אף כל שגדילין על מי שנה שעברה - מתעשרין לשנה הבאה, יצאו ירקות שגדילין על מי שנה הבאה ומתעשרין לשנה הבאה.	תניא, רבי יוסי הגלילי:									■	יד.
באספך מגרנד ומיקבך, מה גורן ויקב מיוחדין - שגדילין על רוב מים, ומתעשרין לשנה שעברה, אף כל שגדילין על רוב מים - מתעשרין לשנה שעברה, יצאו ירקות שגדילין על כל מים ומתעשרין לשנה הבאה.	רבי עקיבא:									■	יד.
מאי בינייהו?										ז	יד.
בצלים הסריסין ופול המצרי איכא בינייהו.	רבי אבהו:									!	יד.
בצלים הסריסין ופול המצרי שמנע מהן מים שלשים יום לפני ראש השנה - מתעשרין לשעבר, ומותרין בשביעית, ואם לאו - אסורין בשביעית, ומתעשרין לשנה הבאה.	דתנן:									■	יד.
באחד בשבט ראש השנה לאילן.										■	יד.
מאי טעמא?										^	יד.
הואיל ויצאו רוב גשמי שנה, ועדיין רוב תקופה מבחוץ.	רבי אלעזר אמר רבי אושעיא:									!	יד.
מאי קאמר?										ז	יד.
הכי קאמר: אף על פי שרוב תקופה מבחוץ, הואיל ויצאו רוב גשמי שנה.										!	יד.
מעשה ברבי עקיבא שליטת אחרו באחד בשבט, ונהג בו שני עישורין, אחד כדברי בית שמאי, ואחד כדברי בית הלל.	תנו רבנן:									○	יד.
לא מנהג בית שמאי ובית הלל נהג בה, אלא מנהג רבן גמליאל ורבי אליעזר נהג בה.	רבי יוסי בר יהודה:									■	יד:
אתרוג שוה לאילן בשלשה דרכים, ולירק בדרך אחד. שוה לאילן בשלשה דרכים: לערלה, ולרבעי, ולשביעית. ולירק בדרך אחד - שבשעת לקיטתו עישורו, דברי רבן גמליאל.	דתנן: [רבן גמליאל]									◆	יד:
אתרוג שוה לאילן לכל דבר.	רבי אליעזר:									◆	יד:
ומי עבדינן כתרי חומרי?										ז	יד:
לעולם הלכה כדברי בית הלל. והרוצה לעשות כדברי בית שמאי - עושה, כדברי בית הלל - עושה. מקולי בית שמאי ומקולי בית הלל - רשע, מחומרי בית שמאי ומחומרי בית הלל - עליו הכתוב אומר (קהלת ב) והכסיל בחשך הולך. אלא: אי כבית שמאי בקוליהון ובחומריהון, אי כבית הלל בקוליהון ובחומריהון.	והתניא:									■	יד:
רבי עקיבא גמריה אסתפק ליה, ולא ידע אי בית הלל באחד בשבט אמרו אי בחמשה עשר בשבט אמרו.										!	יד:
לא מנהג בית שמאי ובית הלל נהג בה אלא מנהג רבן גמליאל ורבי אליעזר נהג בה.	רבי יוסי בר יהודה:									■	יד:
באחד בשבט - כבית שמאי נהג בה?										ז	יד:
הכא באתרוג שהנטו פירותיו קודם חמשה עשר דאיך שבט עסקינן, ובדין הוא אפילו קודם לכן, ומעשה שהיה כך היה.	רבי חנינא ואיתימא רבי חנניא:									!	יד:
כרוך ותני לא אחד בשבט היה, אלא חמשה עשר בשבט היה, ולא מנהג בית שמאי ובית הלל נהג בה אלא מנהג רבן גמליאל ורבי אליעזר נהג בה.	רבינא:									!	יד:
השתא דאמר רבן גמליאל אתרוג אחר לקיטתו עישורו כירק - ראש השנה שלו תשרי.	רבה בר רב הונא:									■	יד:
ליקט אתרוג ערב חמשה עשר בשבט עד שלא תבוא השמש, וחזר וליקט משתבוא השמש - אין תורמין ומעשרין מזה על זה, לפי שאין תורמין ומעשרין לא מן החדש על הישן ולא מן הישן על החדש. היתה שלישיית נכנסת לרביעית - שלישיית מעשר ראשון ומעשר עני, רביעית מעשר ראשון ומעשר שני	מיתבי, רבי שמעון בן אלעזר									■	יד:
מאן שמעת ליה דאזיל בתר לקיטה - רבן גמליאל, וקתני - שבט										ז	טו.
אלא, אי אתמר הכי אתמר:										!	טו.
אף על גב דאמר רבן גמליאל אתרוג אחר לקיטה כירק - ראש השנה שלו שבט.	רבה בר רב הונא:									■	טו.

disputants-חולקים ♦ ◊ central point for summary and review-נקודה מרכזית לסיכום וחזרה < insertion of an earlier segment-מובאה של פסקה קודמת O מעשה-story	מימרא-statement ■ ; קושיא-challenge ^ שאלה-question ! תירוץ-answer ■ ראיה-proof
--	--

מקרא-key:



Talmud Navigator

ראש השנה-ארבעה ראשי שנים	מאן דאמר	א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ											
מימרא	רבה בר רב הונא:											◊	טו.
מאי שנא התם דקתני אם היתה שניה נכנסת לשלישית ומאי שנא הכא דקתני אם היתה שלישית נכנסת לרביעית?												◊	טו.
מלתא אגב אורחיה קא משמע לן: דאתרוג קשיא ליה ידא, ואידי דממשמשי ביה כולי עלמא בשביעית - לא טעין פרי עד תלת שנין.												◊	טו.